

Factsheet sportpeiling 2008

Utrechters sporten veel

25.09.2008

De sportdeelname in Utrecht is in 2008 gestegen naar 68%. Er sporten in Utrecht meer mensen dan in de andere grote steden en in Nederland in zijn geheel. Opvallend is de toename onder (echt)paren met kinderen, 55-plussers en allochtone Utrechters. Thuiswonende jongeren (18-22 jaar) sporten daarentegen opvallend weinig. Utrechtse sporters zijn tevreden over de sociale veiligheid en het onderhoud van de sportaccommodaties. En met name in Overvecht en Leidse Rijn is de tevredenheid over sportmogelijkheden in de wijk groot.

Stijging sportdeelname in Utrecht

Het Utrechtse sportbeleid is er op gericht de sportdeelname van inwoners te bevorderen. In 2008 sport 68% van de Utrechtse bevolking twaalf keer per jaar. Dit is een flinke stijging in vergelijking met 2003 toen de sportdeelname op 54% stond. Van de Utrechters sport 39% regelmatig of intensief (minimaal één keer resp. twee keer per week). In 2003 was dit nog 32%. Het aandeel mensen dat nooit sport is gedaald van 42% naar 26% (zie afb. 1). Uit de

Sportpeiling 2008 blijkt verder dat het aandeel allochtone Utrechters dat sport is gestegen.

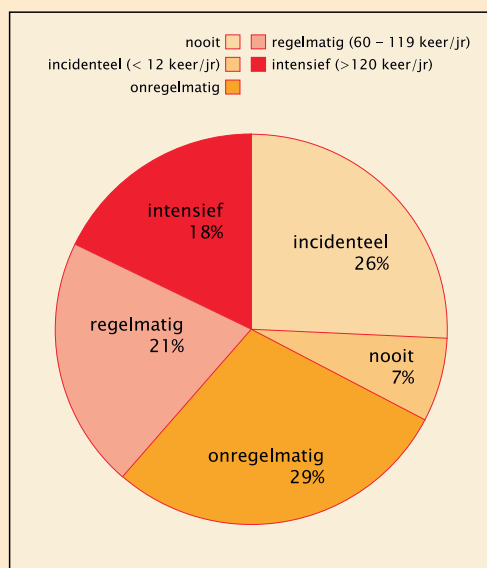
De algemene sportdeelname in Utrecht is hoger dan in Nederland en hoger dan in de andere grote steden (zie afb. 2). In Nederland in zijn geheel sport 64% van de bevolking één keer per maand. In Rotterdam en Den Haag is dit percentage lager, namelijk 59%. Amsterdam heeft van de vier grote steden de laagste participatie (46%).

Na een afvlakking van de sportparticipatie in Utrecht vanaf midden jaren negentig (van 56% in 1994 naar 54% in 1999 en 54% in 2003) is er in de afgelopen jaren een stijging ingezet.

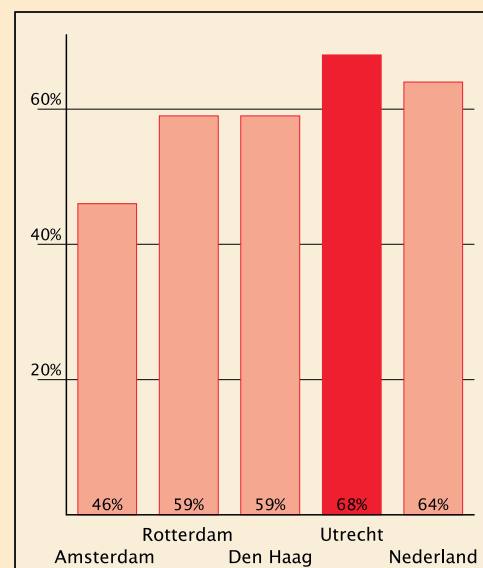
Fitness en hardlopen zijn favoriet

Fitness is nog steeds de meest beoefende sport in Utrecht. Van de sporters beoefent 60% conditiefitness. Hardlopen en wielrennen zijn andere sporten die veel beoefend worden, veel meer dan in 2003. Gemiddeld beoefenen Utrechtse sporters 2,3 sporten. De meeste sporten in de top-10 worden individueel beoefend, een trend die ook in Nederland als geheel te zien is (SCP 2006). Veldvoetbal is

afb. 1 Sportdeelname

afb. 2 Sportdeelname in Utrecht, G3 en Nederland

Top 10 van beoefende sporten in Utrecht (2008)
vergeleken met 2003

	sportdeelname 2008	rangorde 2003
1. conditiefitness	60%	(1)
2. hardlopen/joggen	25%	(5)
3. wielrennen/mountainbiken	21%	(7)
4. krachtfitness	20%	(4)
5. zwemsport	16%	(2)
6. tennis	15%	(3)
7. wandelsport	12%	(-)
8. veldvoetbal	9%	(6)
9. squash	8%	(9)
10. skiën/langlaufen	6%	(-)

de enige teamsport in de lijst en staat op de achtste plaats. Ook de duo-sporten tennis en squash staan buiten de top-5.

Ouderen zijn meer gaan sporten

In alle leeftijdscategorieën is een stijging opgetreden, maar de stijging in de leeftijdsgroep 55-64 jaar is opvallend. Na een sterke daling in 1999 sportte in 2003 maar 35% van deze leeftijdsgroep. In 2008 sport maar liefst 62%. Ook de oudste bewoners van Utrecht (65+) sporten in 2008 meer dan in 2003, een stijging die al in 1994 is ingezet.

De sportdeelname neemt af naar mate de leeftijd stijgt. Net zoals in voorgaande jaren in Utrecht en in Nederland (CBS 2007) sporten mensen in de leeftijdscategorie 18 - 29 jaar het meest, namelijk ruim driekwart van de Utrechters. Wel is in deze leeftijdscategorie het aandeel sporters het minst toegenomen (zie afb. 3).

Alleenstaanden sporten minder

Als we kijken naar de verschillende samenstellingen van huishoudens valt het op dat alleenstaanden het minst sporten (64%). De opvallendste stijging heeft plaatsgevonden bij (echt)paren met kinderen, van 45% in 2003 naar 70% in 2008. In meerpersoons-huishoudens wordt het meest gesport (76%). In deze groep bevinden zich veel studenten.

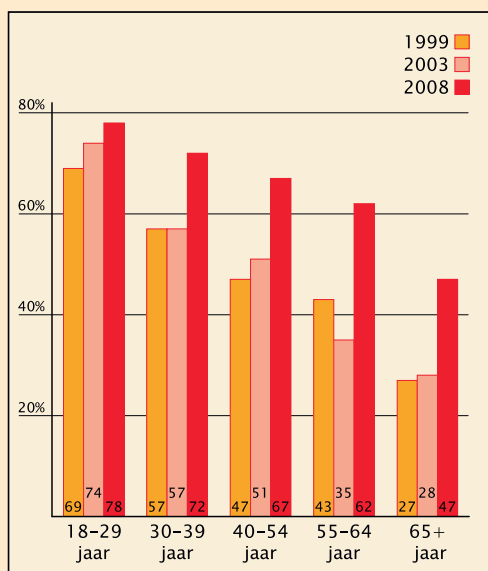
Sporters met beperking (zeer) tevreden over toegankelijkheid accommodaties

Van de Utrechters met een beperking sport 47%. Conditiefitness, krachtfitness en wielrennen worden het meest beoefend. Hiervan sport 60% in een officiële sportaccommodatie en 37% op een openbare weg, thuis of in een buurthuis. Dit verschilt niet met sporters zonder beperking. Een aanzienlijk deel (88%) van de sporters met een beperking is (zeer) tevreden over de toegankelijkheid van de sportaccommodatie; 8% is ontevreden over de toegankelijkheid in verband met de functiebeperking.

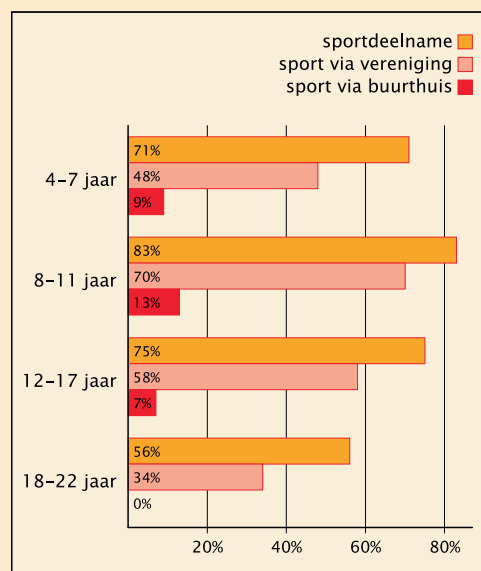
Sportdeelname laagopgeleiden stijgt het sterkst, maar blijft achter op Nederland

Laagopgeleiden in Utrecht (47%) sporten beduidend minder dan mensen met een middelbare opleiding (70%) of hogere opleiding (75%). Ook in Nederland in het geheel sporten hoogopgeleiden het meest (SCP 2006). Het aantal laagopgeleiden dat sport is met 18% wel het sterkst gestegen. Nog steeds is het landelijke niveau laagopgeleide sporters hoger (50%), maar het verschil is kleiner geworden dan in 2003. Omdat inkomen gerelateerd is aan opleidingsniveau is het niet

afb. 3 Sportdeelname naar leeftijd

afb. 4 Sportdeelname jeugd

verrassend dat Utrechtse met een inkomen op bijstandsniveau minder sporten dan Utrechtse met een inkomen van 3.000 euro of meer.

Jeugd sport meer buiten schooltijd

In het Utrechtse sportbeleid ligt een zwaar accent op inspanningen om de jeugd aan het sporten te krijgen en te houden. Uit recent onderzoek van het SCP is gebleken dat kinderen die op jonge leeftijd met sport in aanraking komen vaker ook op latere leeftijd sport beoefenen. In de sportpeiling onder volwassenen zijn aan ouders enkele vragen gesteld over het sportgedrag van hun kinderen. De sportdeelname onder kinderen is zoals verwacht hoog. Opvallend is de lage deelname van inwonende jongeren van 18 t/m 22 jaar (56%). Het lage opleidingsniveau van de ouders van deze jongeren zou een verklaring kunnen zijn. Van de kinderen van 8 t/m 11 jaar sport 70% bij een vereniging, tussen 12 en 18 jaar is dit aandeel 60%. Dit is een stijging ten opzichte van 2003 toen 53% van de kinderen (8-11 jaar) en 44% van de jongeren (12-18 jaar) lid was van een vereniging.

Ouders vinden sport en lidmaatschap van een sportvereniging belangrijk

Bijna alle ouders vinden het belangrijk dat hun kind sport. Wel sporten kinderen van sportieve ouders het meest en zijn ze vaker lid van een vereniging. Ouders vinden het belangrijk dat hun kind sport omdat het gezond is (90%), maar ook voor de sociale contacten (39%) en omdat sporten leuk is (17%). Niet-sportende ouders geven vaker het gezondheidsaspect op als reden. Ouders die lidmaatschap van een vereniging belangrijk vinden voor hun kind, vinden dit vanwege de sociale contacten (63%) en het bevorderen van de gezondheid (31%).

Meer mensen lid van een vereniging

Zes op de tien Utrechtse sporters sport in georganiseerd verband. Van deze sporters sport 28% bij een commerciële sportaanbieder, zoals een fitnesscentrum. Eenderde van de sporters sport bij een vereniging, net als in 2003. Dit ligt onder het landelijke gemiddelde van 53% (SCP 2006). Vrouwen sporten het meest bij een commerciële aanbieder (25%). Mannen sporten het meest alleen of ongeorganiseerd (45%). Het gebruik van de U-pas voor sportdoeleinden is gedaald ten opzichte van 2003. U-pashouders sporten vaker via het welzijnswerk dan sporters zonder U-pas.

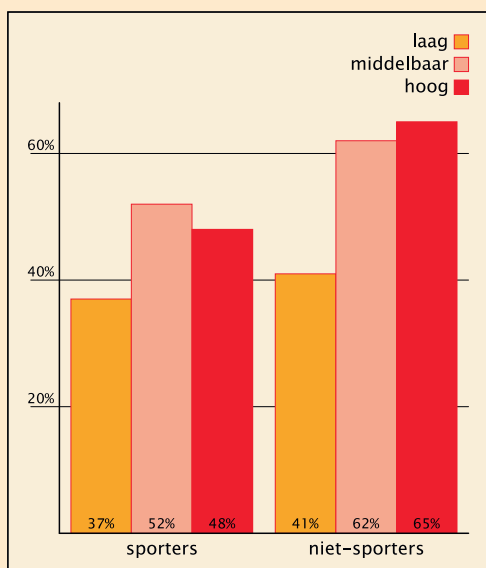
Aantal vrijwilligers in de sport is gestegen

De gemeente streeft naar meer vitale en maatschappelijk betrokken sportverenigingen, onder andere door het versterken van vrijwilligerswerk binnen verenigingen. In de afgelopen 12 maanden was 15% van de Utrechtse vrijwilliger in de sport, in 2003 was dit 6%. Sporters (20%) zijn dit vaker dan niet-sporters (4%). De meeste vrijwilligers (41%) zijn trainer, coach of begeleider, 30% is bestuurlijk actief en 18% als scheidsrechter of jurylid. Vrijwilligers die niet sporten zijn vaker chauffeur bij uitwedstrijden dan sportende vrijwilligers. De belangrijkste redenen om geen vrijwilligerswerk in de sport te doen, zijn tijdgebrek (49%) en geen zin (19%).

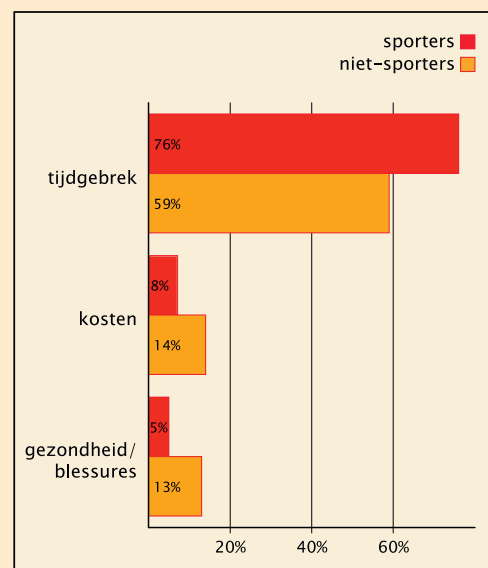
Veel plannen voor (meer) sportbeoefening

De helft van de Utrechtse bevolking wil meer gaan sporten. Niet-sporters hebben meer sportplannen dan sportende Utrechtse. Van deze groep willen vooral mensen die incidenteel of onregelmatig sporten meer gaan sporten (resp. 79% en 60%). Vooral jongeren en mensen met een middelbare of hoge opleiding hebben sportplannen (zie

afb. 5 Sportplannen van sporters/niet-sporters naar opleiding

afb. 6 Redenen om niet (meer) te sporten

De Sportpeiling is een uitgebreide enquête over sportbeoefening onder de Utrechtse bevolking, die werd gehouden in de zomer van 2008. In dit bericht vindt u de belangrijkste uitkomsten van de peiling. We hebben deze uitkomsten vergeleken met andere jaren en andere steden. De gegevens worden gebruikt voor de onderbouwing en toetsing van het sportbeleid van

de gemeente Utrecht, zoals geformuleerd in de Nota Sport in het Hart!

De stijging van de sportparticipatie ten opzichte van 2003, van een lage naar een koppositie, is opvallend. Dit past in de landelijke trend van aandacht voor gezondheid en bewegen en de toename van het aantal mensen dat fitness beoefent.

Colofon

Uitgave Gemeente Utrecht, afdeling Bestuursinformatie

Drukwerk OB T Opmeer, Den Haag

Meer informatie Sofie Smeets, 030 - 286 13 32

Internet www.onderzoek.utrecht.nl

afb. 5). De sporten die men zou willen beoefenen komen globaal overeen met de meest beoefende sporten in Utrecht. Fitness staat bovenaan, gevolgd door zwemmen en hardlopen.

Tijdgebrek is voor sporters (76%) en niet-sporters (59%) de belangrijkste reden om niet meer te gaan sporten. Daarnaast spelen blessures/gezondheid, kosten en leeftijd een rol (zie afb. 6).

Bewoners Leidsche Rijn en Overvecht meest tevreden over sportmogelijkheden in de wijk

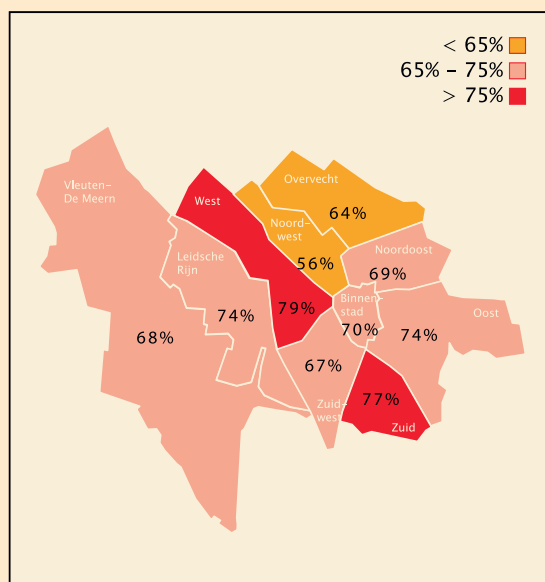
In de wijk West wordt het meest gesport (79%), in de wijk Noordwest het minst (56%) (zie afb. 7). De deelname is het meest toegenomen in de wijk Zuidwest. Zes op de tien Utrechtse is (zeer) tevreden over de sportmogelijkheden in de wijk (zie afb. 8). Vooral in Leidsche Rijn (78%) en Overvecht (72%) zijn de bewoners tevreden. Dit is een sterke stijging ten opzichte van 2003 toen 36% van de inwoners van Leidsche Rijn (zeer) tevreden was. Waarschijnlijk is de totstandkoming van sportaccommodaties daar een

reden voor. De tevredenheid is ook sterk gestegen in de wijken West, Noordwest en Noordoost. In de Binnenstad zijn de bewoners het minst tevreden (45%).

Onderhoud gymlokalen en veiligheid toegangswegen accommodaties aandachtspunten

De gemeente streeft ernaar in alle wijken voldoende binnen- en buitensportaccommodaties van hoge kwaliteit met extra aandacht voor veiligheid te realiseren. Utrechtse sporters zijn over het algemeen tevreden over de sportaccommodaties, meer dan in 2003. Tweederde van de Utrechtse sporters sport in een officiële sportaccommodatie, eenderde op de openbare weg of thuis. Van de sporters sport 25% in een fitnesscentrum, 13% in een sportzaal of sporthal en 10% in een sportpark. Het zwembad wordt door 7% van de sporters gebruikt. De gebruikers van zwembaden zijn over het algemeen positief over de accommodatie. Sporters zijn ontevreden over het onderhoud van gymnastieklokalen en buurthuizen, en de sociale veiligheid op de toegangswegen van accommodaties.

afb. 7 Sportdeelname per wijk

afb. 8 Tevredenheid sportmogelijkheden per wijk

